

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Пловдив

Становище по екологична оценка

№ ПВ – 1–I/2021 г.

Относно: Общ устройствен план на Община Първомай

На основание чл. 26, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО, ДВ бр. 57/2004г. посл.изм. и доп.), във връзка с чл. 31, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 36, ал. 11 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, ДВ бр.73/2007г.посл.изм. и доп.)

Съгласувам Общ устройствен план на Община „Първомай“

Възложител: Община Първомай

Кратка характеристика на проекта за Общ устройствен план (ОУП):

Общият устройствен план на община Първомай се разработва в съответствие с разпоредбите на чл.125 и чл.126 от Закона за устройство на територията, както и чл.16, ал.1, чл.17, чл.18 и чл.19 от Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове. Стратегическа цел на ОУПО Първомай е да се създаде пространствена и планова основа за дългосрочно устройствено развитие, като оформи оптимални функционални структури и връзки. Бъдещото зониране, базирано на законосъобразна планова база ще допринесе за организиране на битовите, производствените, стопанските, социалните и културните дейности така, че да се постигне хармонично единство с природните и здравните изисквания на урбанизираната средата. По този начин прилагането на ОУПО ще въздейства положително, индиректно за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на общината. Наличието на действащ ОУП на Общината е условие и предпоставка за кандидатстване и получаване на финансиране по линия на оперативните програми на европейските структурни фондове. Необходимостта от изготвяне на актуален ОУПО е продиктувана от няколко обстоятелства:

- 1) Настъпили съществени изменения в социално-икономическата среда и условията, в които се развиват икономиката, социалната сфера, техническата инфраструктура.
- 2) Устройство на последници, произтичащи от промените в законодателството, свързано със собствеността на гражданите, реституционните закони, закона за земята, закона за горите, новото социално-икономическо развитие и др.;
- 3) Необходимостта от устройствени действия за определяне на устройствения статут и допустимото застрояване в отделните местности със земи по §4 на ЗСПЗЗ.
- 4) Целите и приоритетите в развитието на Общината. Визията за развитие на община Първомай акцентира върху два основни аспекта: повишаване качеството на живот и развитие на условията за икономически напредък

Урбанистично-селищната структура на община Първомай е формирана исторически от един град - Първомай и 16 села: Брягово, Буково, Бала река, Виница, Воден, Градина, Добри дол, Драгойново, Дълбок извор, Езерово, Искра, Караджалово, Крушево, Поройна, Православен, Татарево.

поради следните мотиви:

1. Предвижданията на проекта за ОУП на община Първомай са съобразени и не влизат в противоречие с други съотносими гланове и програми на национално, регионално и местно ниво.

2. При разработването на ОУП са взети предвид и съществуващите връзки с други планове, програми и проекти, определящи развитието на Европейския съюз и страната (Национална стратегия за регионално развитие, 2012-2022г и Национална концепция за пространствено развитие, 2013-2025г), района за планиране (Южен централен район за планиране, до 2020г). Цели се прилагането на интегриран подход на планиране, което ще позволи да се обвържат прилаганите от държавата мерки с целите и приоритетите на териториалните общности.

3. Част от целите на проекта са с пряка екологична насоченост, в това число:

3.1. Развитие и усъвършенстване на средата за обитаване;

3.2. Усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура;

3.3. Развитие и усъвършенстване на производствената инфраструктура, в нейните два основни отрасъла – земеделие и промишленост, чрез осигуряване на необходимите за целта функционално-пространствени условия за екологично чисти производства;

3.4. Развитие и усъвършенстване на рекреативната инфраструктура, като се използват наличните екоресурси и ресурсите на недвижимото културно наследство и се създадат нови такива на цялата територия на общината;

3.5. Осигуряване на условия за опазване и социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности;

3.6. Създаване на условия за доразвиване и изграждане на благоустройствената инфраструктура;

3.7. Осигуряване на оптимални екологични условия с оглед съхраняване на биоразнообразието с растителен и животински характер;

4. В ОУП и в Доклада за ЕО са представени конкретни устройствени предвиждания, насочени към опазване на околната среда и човешкото здраве в това число за:

4.1. Подземни и повърхностни води

Съществуващите екологични проблеми в общината произтичат от обстоятелството, че приповърхностния слой на подземните водни тела не е защитен от антропогенни въздействия, които влияят върху количественото и химичното им състояние. Повърхностните води в региона са застрашени от влошаване на състоянието на екологичните им параметри, замърсяване на речните води от битово - фекални отпадъчни и производствено замърсени отпадъчни води, които се заустват без достатъчно пречистване, нерегламентираните сметища и др

За опазване на подземните и повърхностните води се предлагат мероприятия като:

- Доизграждане на канализационната система и изграждане на ПСОВ за битови и отпадъчни води; осигуряване на охранителните зони около ПСОВ.

- Рекултивация на сметището в м. „Читак дере“.

- Поетапно ликвидиране на точковите и дифузните източници на замърсяване.

- Контрол за прилагане на съвременни аграрни и фермерски практики.

- Рехабилитация на водоснабдителната система в населените места.

- Развитие на водоснабдителните системи за намаляване на загубите във водопроводната мрежа Осигуряване на всички водоизточници за питейни води пояс В и С, които регламентират издаването на разрешителни за различни производствени дейности и други стопански сектори.

4.2. Атмосферен въздух-

Както в повечето общини, основните източници на вредни емисии и в Община Първомай са битовото отопление с твърди горива, автотранспорта и местната промишленост. Устройствените зони по ОУП, в съчетание Програмата за опазване на околната среда ще имат значителен принос за намаляване замърсяването и запрашаването на въздуха в града и устройваната територия.

4.3. Земи и почви:

Дифузни източници на замърсяване и в община Първомай са малки животновъдни ферми чрез оформени торища и нерегламентираните сметища. С прилагане на ОУПО се очаква да се отдели по-голямо внимание на строителството на новите обекти с обновена или изградена инфраструктура.

4.4. Опазване на защитените територии по реда на Закона за защитените територии.

От петте защитени територии по ЗЗТ, намиращи се в община Първомай, заложените промени в ПП на ОУПО обхващат само природна забележителност „Фосилни

находки", в землищата на с. Православен, с. Бяла река и с. Езерово. При извършването на дейностите там трябва да се спазват забраните указани в заповедта за обявяване на природната забележителност.

4.5. Опазване на ландшафта -

Съгласно предвижданията на ОУП за гр. Първомай ще бъде увеличена площта отредена за урбанизирани територии - за жилищни, обслужващи, складово-производствени функции, озеленяване, спорт. Ще бъдат обособени територии предназначени за обслужващо-производствени функции, каквито до сега не е имало. Предвижда се включване на гробищните паркове. Предвижданията на ОУПО няма да имат отрицателно въздействие върху развитието на ландшафта, тъй като ще бъдат предпоставка за съвременно третиране и устройство на територията и на отделни компоненти на ландшафта.

4.6. Управление на отпадъците

Община Първомай има изготвена и утвърдена от РИОСВ Пловдив Програма за управление на отпадъците. Необходимо е да се предприемат мерки за осигуряване селективното разделяне на отпадъците на мястото на образуване и изграждането и функционирането на надеждна система и съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци в община Първомай. На територията на общината няма изградено специализирано дело за строителни отпадъци. В издаденото КР на „Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци“ за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки е разрешено приемането за депониране на битови, производствени и строителни отпадъци. Община Първомай е осигурила и две площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. опасни отпадъци и други в гр. Първомай. В община Първомай не се прилага термично третиране - изгаряне с оползотворяване на енергията. Община Първомай е предприела мерки и е издала заповеди за одобряване на терени за обезвреждане на животински трупове и странични животински продукти. В съответствие с Националния стратегически план общината следва да предвиди конкретни мерки за третиране на биоразградимите отпадъци с оглед намаляване количествата за депониране.

4.7. Вредни физични фактори

Най-високи нива на шума се предизвикват от средствата на масовия градски транспорт, особено от много остарелите автобуси, от товарните камиони и др. Сравнително доброто състояние на пътищата благоприятства акустичната среда в общината. Като слабост може да се отчете липсата на обходни пътища, поради което автомобилният трафик преминава през жилищни зони.

Проектът за ОУП предлага при реконструкция на уличната мрежа да се обособи система от велотрасета. Всички предвиждания на ОУП на община Първомай ще способстват за ограничаване и намаляване на евентуални шумови емисии в урбанизираните зони на общината, ще допринасят за благоприятната акустична среда в конкретните селищни територии и ще осигурят здравословна и комфортна акустична обстановка за населението.

В проекта за ОУПО на общината няма заложили предпоставки за възникването на наднормени вибрации, отразяващи се неблагоприятно върху околната среда и здравето на жителите на общината.

В заключение може да се каже, че прилагането на ОУПО по отношение на физичните фактори ще има положителен ефект и няма да доведе до създаване на значими натоварвания от шум, вибрации и лъчения.

4.8. Химикали. Въздействия от зони, регламентиращи дейности с висок рисков потенциал.

На територията на община Първомай е разположена петролна база на ТД „Държавен резерв“ гр. Пловдив към ДА „Държавен резерв и военновременни запаси“. Обектът е класифициран като „Предприятие с висок рисков потенциал“. Във връзка с това ОУП е съобразен с осигуряване на необходимите безопасни отстояния до жилищни зони и обекти с обществено предназначение.

5. Защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“. От осемте защитени зони по ЗБР, попадащи на територията на общината, само две от тях - BG0000255 „Градинска гора“ и BG0000443 „Река Омуровска“ не попадат в обхвата на ПП на ОУПО Първомай. Промените, заложили в ПП на ОУП на община Първомай ще засегнат основно биоразнообразието на аграрния ландшафт - ниви, пасища и изоставени орни земи. Очаква се намаляване на площите на земеделските земи с 515,16 ха, като с това ще

бъдат отнети местообитания основно на антропогенно толерантни видове, като се очаква голяма част от представителите им да заемат съседните подобни територии. Предвид, че засегнатите земеделски земи са основно край селищни структури и представляват 1,36% от сегашната им площ, не се предполага значително въздействие върху биоразнообразието на района. Докладът за оценка степента на въздействие е оценен положително. Представен е за обществен достъп по смисъла на чл. 25 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програма, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. В едномесечния срок за достъп в РИОСВ Пловдив не са постъпили писмени мотивирани становища от заинтересовани лица, или становища, в които да е предоставена нова информация, различна от тази в Доклада за ОС.

6. Резултатите от анализа и оценката на въздействието върху околната среда и човешкото здраве показват, че като цяло планът е ориентиран към осигуряване на устройствени условия за екологосъобразно развитие на общинската територия.

6.1. При оценката на потенциалните въздействия на предвидените с ОУП дейности са разгледани възможните последици (преки, непреки, кумулативни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни, временни, положителни, отрицателни) и е оценена степента на въздействие от реализирането на Плана. Въздействието по отношение на атмосферния въздух, водите, земите и почвите, геоложката основа, ландшафта е оценено, като незначително до положително.

6.2. Планът не води до негативни ефекти за здравето на населението, като в предвижданията за урбанистичното развитие липсват производства и други дейности, които биха представлявали заплаха за здравето на населението. Зоните за икономическо развитие са предимно за малки предприятия и са предвидени основно върху вече усвоени територии. Предвижданите качествени изменения в характеристиката на жилищния фонд и техническата благоустроеност (изграждане и доизграждане на съществуващата канализационна система, подмяна и реконструкция на водопроводната мрежа и др.), екологосъобразно управление на формираните битови и други отпадъци са гаранция за повишаване стандарта на обитаване.

7. При анализите в екологичната оценка, като вариант е разгледана и „нулева алтернатива“, при която следва продължение на настоящите процеси и тенденции за развитие на околната среда в общината без реализиране на ОУП. В дългосрочен план неприлагането на съвременен общо устройствено планиране крие рискове от влошаване на качеството на живот и негативни въздействия върху компонентите на околната среда. Заключениета при „нулевата алтернатива“ са, че при нея не се постига подобряване състоянието на околната среда и човешкото здраве.

Алтернатива 1 за прилагане на предложения проект за ОУП може да бъде реализирана в два варианта:

- вариант едно - реализацията на плана, без да бъдат приложени смекчаващите мерки, предложени в доклада;
- вариант две - реализацията на плана, с прилагане на предложените смекчаващи мерки за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на проекта.

В резултат на извършената екологичната оценка на предложения предварителен проект за Общ устройствен план на община Първомай, заключението на независимите експерти е: В проекта на ОУП се регламентира съвременна териториална планова основа за дългосрочно устойчиво и екологосъобразно устройствено развитие, в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и със специфичните за общината природни, културно-исторически, туристически и други дадености. Във връзка с изложеното, предпочитана от гледна точка на опазване на околната среда и човешкото здраве е алтернатива 1, вариант 2, равносилна на реализирането на ОУП.

8. В резултат на провеждането на консултациите и общественото обсъждане на доклада за екологичната оценка не са постъпили възражения или отрицателни становища от заинтересовани лица. Информацията и препоръките, получени от БД ИБР Пловдив, РИОСВ Пловдив и РЗИ Пловдив в хода на консултациите са взети под внимание в Доклада за ЕО и предвидените мерки. Представени са положителни становища от РЗИ Пловдив, „Вик“ ЕООД Пловдив, БД ИБР Пловдив.

9. При проведено заседание на 07.01.2021г. с решение на ЕЕС при РИОСВ Пловдив становището за ЕО е предложено съгласуването на ОУП на община Първомай.

и при следните мерки:

I. Мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на Общия устройствен план на Община Първомай:

A. Общи

- Бъдещи инвестиционни предложения/планове, програми или проекти в обхвата на плана, за които се изисква провеждането на процедура по ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста от ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитените зони (по реда на ЗБР), да се одобряват по реда на съответния специален закон само след постановяване на съответния акт за съгласуване от РИОСВ Пловдив и при съобразяване с препоръките от извършените оценки.

- Групите планове, програми и инвестиционни предложения, произтичащи от Общият устройствен план, да бъдат съобразени спрямо:

- забраните и ограниченията при експлоатацията на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване - режимите на зоните за защита на водите, определени по чл. 119а от Закона за водите;

- изискванията за здравна защита на селищната среда.

- Спазване режимите и дейностите, определени със заповедите за обявяване и плановете за управление на защитените територии и защитените зони в границите на общината.

B. При прилагането на ОУП на община Първомай да се изпълняват следните мерки и условия, които да бъдат включени в Правилата за прилагане на плана:

- Да се осигури спазването на изискването за минимално озеленяване за отделните устройствени зони.

- При изграждането и експлоатацията на нови производствени обекти, класифицирани като предприятие/съоръжение с висок или нисък рисков потенциал, да се отчита близостта им до обекти с обществено предназначение.

- Одобряването на бъдещи инвестиционни проекти в обхвата на защитените зони да става на основание проект за озеленяване, с предвидени в него само местни за района растителни видове.

- За всички бъдещи дейности, засягащи води и водни обекти да се провеждат необходимите процедури за водовземане и/или ползване на воден обект по реда на Закона за водите.

- Ремонт на амортизираните водопроводи с оглед намаляване на загубите във водопроводната мрежа.

- Завършване на частично изградените канализационни мрежи, проектиране и изграждане на нова такава. Премахване на нерегламентирани зауствания на отпадъчни води в повърхностни водни обекти.

- Да не се допуска заустване на непречистени отпадъчни води в подземните водни тела. При изграждане на нови промишлени предприятия да се изградят и необходимите локални ПСОВ.

- В свлачищни зони външните водоснабдителни и канализационни отклонения да се изградят при спазване изискванията за строителство в свлачищни терени.

- Нарастването на бъдещото водоползване да бъде съобразено с предвижданията на Плана за управление на речните басейни.

- При реализирането на отделни ПУП да не се допускат дейности, нарушаващи естественото състояние и проводимостта на реките в обхвата на плана. Да не се разрешава разполагането на жилищни или стопански постройки в заливаемите ивици или използването им за депа за земни и скални маси.

- Ограничаване риска от наводнения, при нужда чрез корекция на речни корита, изграждане на система от охранителни канали и канавки за скатовите води.

- При изграждане на брегоукрепителни съоръжения, да се прилагат екологосъобразни методи и решения, които нарушили в по-малка степен естествения ландшафт на бреговете ивици.

- Отнемането, съхраняването и оползотворяването на хумусния слой от почвата в застрояваните терени е задължителна мярка за компенсиране в известна степен на

загубата на земеделски земи. Да се определят площадки за хумусни депа в рамките на ОУП.

- Управлението на битовите и строителните отпадъци, формирани на територията на общината да се извършва съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците и Наредбата за управление на строителните отпадъци. Да се отредят подходящи терени за контролирано съхранение на оборски тор и депониране на сгурията от отоплителните съоръжения на твърдо гориво.

- Обектите за ВЕИ и в частност ползването на слънчевата енергия за задоволяване на част от енергийните битови и производствени нужди да става без засягане естествени местообитания и плодородни земеделски земи. Приоритетно да бъдат усвоявани покривните пространства в промишлените зони и складовите бази.

- Елементите на техническата инфраструктура да се проектират и изграждат преди реализирането на жилищни и обществени сгради в предвидените с ОУП жилищни, курортни и вилни зони. Да се предвижда приоритетно газифициране на производствените и жилищните зони.

- Да се осигури спазването на националната нормативна уредба във връзка с културно-историческото наследство (включително ратифицираните от България международни конвенции в тази сфера).

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагането на Общия устройствен план на Община Кричим

1. За всяка календарна година Общината да изготвя доклад по прилагането на плана, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат на прилагането на плана, който да представя в РИОСВ не по-късно от 30 март на всяка следваща година.

2. Докладът по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда да се включва в ежегодните доклади за изпълнение на ОУП по реда на чл. 127, ал. 9 от ЗУТ.

3. Наблюдението и контролът да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Компонент и фактори на околната среда	мерки	Срокове /период/	Отговорен орган
Атмосфер. въздух	Контрол на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух от обекти и дейности с неподвижни източници.	Съгласно утвърдени планове за мониторинг	РИОСВ, Производствени предприятия
	Контрол по отношение на локализацията на всички производствени зони.	Постоянно	Община
	Контрол върху експлоатацията на пречиствателните съоръжения за улавяне или обезвреждане на вредни компоненти в газовите и вентилационни потоци, изхвърляни в атмосферния въздух.	Постоянно	РИОСВ, Производствени предприятия
	Контрол и управление на качеството на атмосферния въздух /КАВ / с оглед поддържане на нивата на замърсителите под установените норми.	Постоянно	РИОСВ Община
Повърхностни и подземни води	Контрол на качествата на отпадъчните води преди заустването им във водоприемника.	Постоянно	РИОСВ, БД ИБР
	Контрол по отношение ограниченията в границите на СОЗ на водоизточници.	Постоянно	Басейнова дирекция, РЗИ

	Контрол върху работата на локалните пречиствателни съоръжения на промишлените предприятия и населените места.	Непрекъснато	Оператор, РИОСВ, БД ИБР- Пловдив
	Наблюдение на локализираните места от повърхностните водни обекти с риск от наводнение.	постоянно	Община, БД ИБР - Пловдив
Биологично разнообразие	Наблюдение и контрол по спазване на мерките за намаляване и отстраняване на отрицателните въздействия върху биологичното разнообразие и ЗТ, посочени в доклада за екологична оценка.	Постоянно	Община
Ланшафт, земи и почви	Наблюдение на промените в ландшафта и облика на урбанизираните територии.	Постоянно	Община
	Мониторинг на плодородния почвен слой.	Постоянно	Община
	Наблюдение на местата с най-голям риск от ерозия и набелязване на конкретни залесителни мероприятия	Постоянно	Община ОД „Земеделие“ Пловдив
	Контрол върху местата за депониране на земна и скална маса.	Постоянно	Община
	Мониторинг и контрол на съхраняването на опасни агрохимични вещества (пестициди и др.).	Постоянно Проектиране, експлоатация	Община РИОСВ Община
Физични фактори, Шум	1. Контрол при: 1.1.Изготвяне на проекти за нови транспортни отсечки с цел отчитане на фактора „шум“ и постигане на хигиенно санитарната норма. 1.2.Изготвяне на проекти на шумозащитни съоръжения около автомобилни трасета с най-интензивни транспортни потоци, около жп линиите, минаващи през и покрай жилищни зони.	Проектиране Съгласно действаща методика	Община, РИОСВ
Опасни химични вещества	Осъществяване на контрол при планиране на разположението на нови предприятия и /или съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал по реда на гл. VII, раздел I от ЗООС.	Постоянно	Община РИОСВ

Отпадъци	Наблюдение и контрол на нерегламентирано депониране на отпадъци и съответни мерки за тяхното премахване.	Постоянно	РИОСВ Община
	Контрол относно дейностите, свързани въвеждане на система за разделно сметосъбиране.	През периода на реализиране на ОУП	Община
	Контрол във връзка с дейностите с отпадъци, включени в разрешителните документи по ЗУО и тяхното актуализиране.	Постоянно	община РИОСВ
	Наблюдение и контрол на дейностите по разделно събиране и съхраняване на битови биоразградими отпадъци.	Постоянно	община РИОСВ
	Контрол на плановете за управление на строителни отпадъци по реда на чл. 11 от ЗУО.	Постоянно	община РИОСВ
	Наблюдение и контрол по реда на дейностите по реда на чл.19 от ЗУО	Постоянно	община РИОСВ
Културно-историческото наследство	Наблюдения от археолози при строителство на терени, включени в Археологичната карта на България	При изкопни работи	Община Районен исторически музей

При констатиране на неблагоприятни последствия върху околната среда да се предложат и предприемат своевременно мерки за възможното им отстраняване.

Настоящото становище не отменя задълженията на Възложителя на плана по Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконовни нормативни актове и не може да послужи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба по околна среда.

При промяна на плана, на Възложителя или на някое от обстоятелствата, при които е било издадено настоящето становище Възложителят/новият Възложител е длъжен да уведоми РИОСВ Пловдив в срок до 14 дни от настъпването на измененията.

Становището може да бъде обжалвано чрез РИОСВ Пловдив пред Министъра на околна среда и водите и/или Административен съд Пловдив в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административно процесуалния кодекс.

Заличена информация при спазени принципите на чл. 5, § 1, букви „б“ и „в“ на Регламент (ЕС) 2016/679

Димитър Димитров
За Директор на РИОСВ - Пловдив

.....2021 г.

Съгласно Заповед № РД-164/ 10.07.2020г. на Директора на РИОСВ - Пловдив